

14.02.2022

לכבוד, פרופ' רוני סטראייר יו"ר המועצה לביטחון תזונתי במייל: rstrier@univ.haifa.ac.il	לכבוד, גב' סיגל מורן מנכ"לית שר הרווחה והביטחון החברתי במייל: mankal@molsa.gov.il	לכבוד, מר מאיר כהן שר הרווחה והביטחון החברתי במייל: sar@molsa.gov.il
--	--	--

שלום רב,

ייצוג הולם בחוק המועצה הארצית לביטחון תזונתי
סימוכין: מכתב משרד הרווחה מיום 23.01.22

קיבלנו בתודה את מכתבכם מיום 23.01.2022, והרינו להשיבכם כדלקמן;

1. אנו מברכים על מינוי פרופ' רוני סטראייר כיו"ר המועצה לביטחון התזונתי, והמאמצים המושקעים למען הנעת פעילות המועצה. יחד עם זאת, אנו פונים אליכם למען הבטחת ייצוג הולם של האוכלוסייה הערבית בתוך הרכב המועצה המתגבש בימים אלו.
2. הממצאים על אי ביטחון תזונתי שהתפרסמו לאחרונה בדו"ח הביטוח הלאומי לממדי העוני ואי-השוויון בהכנסות לשנת 2020, מלמדים על כך שכ- 42% מכלל החברה הערבית חיים באי ביטחון תזונתי, כאשר הנתונים בקרב כלל האוכלוסייה עומדים על 11.1% בלבד. זאת ועוד, הנתונים מלמדים על כך שבעיית אי הביטחון התזונתי מחריפה עם השנים בקרב האוכלוסייה הערבית, בעוד שממדיה מצמצמים בקרב האוכלוסייה הכללית.
3. פער עצום זה בין החברה הערבית לכלל האוכלוסייה מסמן, בין היתר, את הצורך באימוץ מדיניות מותאמת לצרכים הייחודיים של החברה הערבית אשר חומרת התופעה בה עולה בהרבה על כלל האוכלוסייה. לשם כך, אנו סבורים כי הבטחת ייצוג הולם למומחים מהחברה הערבית בתוך הרכב המועצה המתגבשת הינו הכרחי, הן לצורך מיפוי בעיות השורש של התופעה והן לצורך השתתפות מדיניות מותאמת לצרכי האוכלוסייה.
4. עניין הייצוג ההולם וקליטת עובדים ערבים בשירות המדינה עוגן בחקיקה. בהקשר זה נפנה לסעיף 15א(א) (חוק שירות המדינה (מינויים)), תשי"ט-1959, אשר מחייב מתן ביטוי הולם לייצוגם של בני האוכלוסייה הערבית בקרב העובדים בשירות המדינה, בכלל הדרגות והמקצועות, ובכל המשרדים והיחידות. בנוסף, סעיף 16ג(ב) לחוק שיווי זכויות האשה, תשי"א-1951, קובע כי: "בוועדת בדיקה ממשלתית, בוועדה ציבורית ובצוות שמינו הממשלה, ראש הממשלה, שר, סגן שר או מנהל כללי של משרד ממשלתי (בסעיף זה – גוף ממנה), יינתן ביטוי הולם, בנסיבות הענין, לייצוגן של נשים ממגוון קבוצות האוכלוסייה". משמע, ישנו ביטוי לייצוג הולם לנשים מכלל האוכלוסיות, ובכלל זה האוכלוסייה הערבית בוועדות ציבוריות.

5. זאת ועוד, הסוגייה של חובת מינוי חברים ערבים בגופים ציבוריים קיבלה גם התייחסות בהנחיית היועץ המשפטי של הממשלה בעניין ייצוג הולם למגזרים מסוימים, שעודכנה לאחרונה במאי 2020, שם נאמר מפורשות כי;

" על השר הממנה או המציע מועמד לבחון אם בהרכב הגוף שעם חבריו עתיד להימנות אותו מועמד ניתן ביטוי הולם לייצוגה של האוכלוסייה הערבית. אם לא כן, עליו לבדוק אפשרות למינויו של מועמד מקרב האוכלוסייה הערבית לתפקיד, תוך נקיטה באמצעים סבירים לאיתורו של מועמד מתאים, שמתקיימות בו דרישות החוק. מקום שהמינוי נעשה בידי הממשלה או שהוא טעון אישורה, על הממשלה לוודא - עובר למינוי או לאישור, לפי העניין - שבדיקה כאמור אכן נערכה. " (שם, סעיף 42 להנחייה)

6. לאמור לעיל מתווספת פסיקה ענפה של בית המשפט העליון אשר עסקה בחובת הייצוג ההולם של החברה הערבית בגופים הציבוריים, גם בהעדר חקיקה ישירה (ר למשל: בג"ץ 4110/03 הועד הארצי לראשי הרשויות הערביות בישראל ואח' נגד שר הפנים, בג"ץ 8318/10 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' הממשלה (נבו 24.08.2017), בג"ץ 10026/01 עדאלה, המרכז המשפטי לזכויות המיעוט הערבי נ' ראש-ממשלת ישראל, נז(3) 31(2003) ועוד).

7. נוכח האמור לעיל, ובשל עסקינן בתופעה חמורה, המאפיינת בפרט את החברה הערבית, ואשר נוגעת לזכות לקיום מינימלי בכבוד, אשר מצויה בליבו ובגרעינו של כבוד האדם, נבקשכם לפעול להבטחת ייצוג הולם מקרב האוכלוסייה הערבית בתוך הרכב המועצה.

8. נוסף לאמור, נבקשכם:

- i. לעדכנו בלוח הזמנים הצפוי לשם השלמת מלאכת הרכבת המועצה והתחלת פעילותה.
- ii. להעביר לידינו את רשימת כלל המועמדים הערבים המוצעים לכהן כחברי המועצה, ורשמית אלו מתוכם אשר מועמדותם לתפקיד אושרה.

להתייחסותכם האדיבה בהקדם האפשרי, נודה.

בכבוד רב,

נארימאן שחאדה זועבן, עו"ד

העתקים:

- גב' נופר נפו, רכז לשכת המנהל הכללי במשרד הרווחה והביטחון החברתי, במייל NofarS@molsa.gov.il
- גב' בוני גולדברג, יועצת שר הרווחה והביטחון החברתי, במייל: sar@molsa.gov.il